

Baltijas Semkopis.

Malkā: par gadu 2 r., p. pušg. 1 r. 10 l., v. 3 mehn. 60 l., ar vee-
fuhitshana par pastu 2 r. 60 l., 1 r. 40 l., 90 l.; Jelgawā ar vee-
fuhitshana 2 r. 30 l. par gadu. — Apstāle fahanas veetas:
Jelgawā: Kavīnī l. gr. bode, Klemī l. pītshub;
Nībā: Kavīnī l. gr. bode, Iela, Kālījuvečā, Nr. 4, G. Windmara
l. bode. Peterb. preefspīlītētā, Rākusečā Nr. 18 senātā brabī Busch,
tagad Wirsī. gr. bode, Kālījuvečā; un Engau l. grabm. bode par Schal-
wahreem Nr. 50; Vausā: par aptekera Göcke l.; Kuldīgā: Bēr-

borna wabju grabm. bode un vee teefas-fīt. Schepōtī l.; Talsīdī:
vē Simfēnī l.; Dobbelē: vee kovmana Davidovskī l.; Bēr fīt:
(Wenden) vee Blahmītī l.; Balmeērā: Drey l. grabmātū bode;
Vālā: Rudolf l. gr. bode; Ruhjenē: Ullschna l. gr. bode; Vē:
vājā: Latv. grabm. bode; Pītenē: vee vīzibas vejātā J. Schulz
Bēr-Alzē vee Inspektorā Bogel. Glūdīnā jumus, 6 lap. par cī-
dnā, var nodot vīzās fītītās veetas. Nedalzījās adrese: „Balt.
Semkopja redācījā Jelgava.” (Katolu ečā, Nr. 2.)

Nº 15.

Jelgawā, Peektdeenā, 16. Aprilī.

1876.

Rāhdītāis: Kahda wehrte mīstram jeb jauktai labibai. Gods ausbam. Schīla un
fējī. Wahras. Grunts ihsachuma eemantofchana jeb mabju pītshana Balti-
jās gubernās. Widsemēs dīlszēka leetā. Termītu kalenders. Sīnas. Wehl reis
pahr flūntīgeem mehīleem. Atbīdes. Studīnajumi.

Lauksaimneezība.

Kahda wehrte mīstram jeb jauktai labibai.

Wīsur wīrs semes, kur daba pate par to gāhdā, ka stāhdi
aug, tur wīni stāhw raibi fājaukti mīstra mīstram. Uī pīlawahm
kā meschā, tā eeleijsās kā us kālneem mehs redsam dauds daschadu
stāhdu kopā stāhwot, kas wīsi preezīgi aug, un vee tam weens
otram peepalihdsahs un zīts zītu fargā. Ari us muhsu laukeem
mums reti kād isdodahs, kādu augli gluschi tīhru usturet;
wīsur kur kahda masa starpa, tur nesahles starpā spēeschahs; un
kād mehs laukus noplāhwuschi, tad seme pate gluschi no fēwīs
apsedahs ar dasch daschadeem stāhdeem, kas nēsehti aug. Is
ta mehs gluschi skaidri redsam, ka stāhdi mihsu familijs-
dīshwi.

Scho atgāhdīnaschanu no dabas pūses, semkopjam newai-
jadsetu pamēst ne-eewehrotu; to tam waijadsetu vee kulturas-
stāhdu audsēschanas isleetot, jo nau ko fchaubitees, ka mīstram
preefsch tīhras sehjas preefschroka jadod.

Semkopji pa leelakai dālai ari jau kādu jauktu sehju labumu
pasīhīt, kā par peemehru: firnius un ausas; bet wīspahrigi jauktu
sehju tak wehl tā ne-isleeto, kā wīna bes eerunas to nōpelna.
Dauds, ko neween tīk usmanigi semkopji eewehrojušchi, bet ari
mescha-kungi un dāhrsneeki, muhs mahza, ka daschadu sortu
stāhdi, kād tee beessi zīts vee zīta stāhw, neween dauds spēhīzīgaki
aug, bet ari dauds masak zeesh no slimibahm un mudscheem.
Peedīhwojumi tāhīt mahza, ka tāhīt stāhdi, kas tīk labakā
semē labi aug, ari weeglākā semē kōti labi pāhrteek, kād tee kopā
ar kādu zītu pīflahjīgū augli teek issehti, kā par pr. kweeschi
ar rudseem. Kweeschi ween isdod weeglā semē wīsfīltakās
pīlahwas, bet kopā ar rudseem daudskārt wehl 8 lihds 10
grandu. Un tāpat ir ar fārkano ahbolinu, kas weens issehts
fīlīts semē negrib augt, bet fīhādā semē tak wehl labu pīlahwu
panahīt, kād to fājaukumā ar zītahm fīlīts semē augdamahm sah-
lehm audsīna.

Kāhds wezs semkopis, kas dauds peedīhwojis, pahr scho
leetu tā stāhsta. „Dauds gadu es jau pa leelakai dālai audsīnu
jauktu sehju; ta man ik gadus, ari vee itīn fīlīta laika un ne
wīfai augligā semē, tīk labi isdewahs, ka es no jauktas labibas
audsēschanas wīrs ne-ātīhītīs, un to wīseem semkopjeem ar
labu apīnu us wīslabako waru eeflawet.” Kāpēz jauktu
sehju pīlahwa drofīhā un isdewīgāka, tas ir weegli iſſkādro-
jams.

Ja daschadu sortu stāhdus fājaukumā audsīna, tad laiks
drīhs fīhīs jeb tāhs sortes stāhdus pāweizina; ja weena
sorte labi ne-aug, tad tak oīra isdodahs, bet pa wīsam fīlīta
pīlahwu nefād nepanahīt. Daschadu sortu stāhdi ari daschadā

dīlīkumā semē fāknojahs, tā kā weens stāhds otram masak bari-
bas atnēm, ne kād tīk weena stāhdu sorte tāni pāfchā laukā aug.

Jauktu sehja ari dauds masak zeesh no slimibahm; jo
pat mudschi tai dauds masak fīkādes padara ne kā nejauktai
sehjai.

Bes labakās graudu raschās, jauktu sehja ari wehl dauds
bagatakus un labakus salmus isdod, kas tāpat no govihm, kā
ari no firgeom un awiham dauds labaki teek ehītī, ne kā nejauktas
labibas salmi. Ar wāhrdu fākot, jauktas sehjas labumi ir tīk
daschadi un tīk leeli, kā latram semkopim bes kāhdas isnem-
schanas, lai wīna lauks buhtu leels jeb māss, un wīna seme
glūhdaina jeb smiltaina, wīsmasak kāhdū datu no fāwa lauka
waijadsetu ar jauktu labibu apfēt.

Dāfchs semkopis gan nu teikī, kā tas jauktu labibu newa-
rot labi pāhrdot! Tas nu gan tā ir ar kāhdām labibas fortehm,
bet ne ar wīfahm; labibu preefsch fūhtīschanas us ahrsemehm,
kopmanis melle labprāht tīhru pīkt, un par tāhdu dod ari aug-
fīkas zēnnas; bet wīsa labiba, kas fētē vee mums eelschēmē
teek isbrūhketa, it labi pāhrdodama, bes ween mēschi, par
kureem masakas zēnnas teek māfsatas, kād wīni nau gluschi
tīhri.

Bet ar scho lai ari nau teikī, kā semkopim tīk jauktu labibu
(mīstru) waijaga fēt; lai tas tīk dauds mīstra sehj, zīk tam pa-
fīcham preefsch fētīs waijaga. Ar lābeem fētēem daudskārt
puslihds labi mīstra labiba weena no otras fīkīrama.

Jauktas sehjas labumi tāhdā wīhē tad ir wīswairāk fīhādī:

- 1) Jauktu sehja us wīsu wīhīt isdod dauds wāirāk graudu un
fālmu ne kā nejauktu sehja;
- 2) graudi ir fīmagāki un loti derigi preefsch baroschanas-
milteem;
- 3) salmus lōpi labak ēhd un teem ari leelaka baribas wehrte;
- 4) jauktu sehja zeesh masak no negaisa, slimibahm un mud-
scheem;
- 5) fīchi sehja semi ari labak apehno, tura tīhru un ari
vēz tam sehta labiba aug labaki;
- 6) jauktu sehja kweeschi, firni un fārkanais ahbolīsch atnēs
labumu pat ari tāhdā semē, kād tee weeni pāfchī issehti
ne-augtu.

Preefchīshīmes preefsch mīstra jeb jauktas labibas, kād sehjai grib
līkt gātawotees (eenahktees).

- 1) Kweeschi un rudīt.
- 2) Wāfaras-rudīt un diwīkānschu meeschi.
- 3) Wāfaras-rudīt un firni, warbuht $\frac{4}{5}$ rudīt, un $\frac{1}{5}$ firni.
- 4) Meeschi un ausas, us pūsi.
- 5) Meeschi, ausas un firni, warbuht $\frac{3}{5}$ aus., $\frac{1}{5}$ m., $\frac{1}{5}$ firni.
- 6) Meeschi un firni, warbuht $\frac{4}{5}$ meeschi., $\frac{1}{5}$ firni.
- 7) Ausas un firni; $\frac{4}{5}$ aus., $\frac{1}{5}$ firni.
- 8) Ausas un wīhīt; $\frac{4}{5}$ aus., $\frac{1}{5}$ wīhīt.
- 9) Pūpas un pēleke firni, us pūsi.
- 10) Pūpas, pēleke firni, wīhīt; $\frac{1}{2}$ p., $\frac{1}{4}$ firni., $\frac{1}{4}$ wīhīt.

- 11) Pupas, pelekee firni, wihi, diwlanšhu meeshi un ausas; ^{1/5} no katraas sortes.
12) Pupas, wihi, ausas; ^{1/2} p., ^{1/4} wihi, ^{1/4} aus.

Preeksch baribas, kas sala noplaujama.

- 1) Wihi 20 garzas, ausu 10 garzas, diwlanšhu meeshu 10 garz. us puhraveetu.
- 2) Wihi 10 garz., firni 10. garz., meeshu 10 garz., ausu 10 garz. us puhraveetu.
- 3) Wihi 10 garz., firni 10 garz., griku 10 garz. us puhraveetu.
- 4) Pupu 8 garz., wihi 7 garz., firni 5 garz., meeshu 10 garz., ausu 10 garz. us puhraveetu.
- 5) Seemas-rudsu 20 garz., un 1 garz. rahzeni sehklu, kas rudenī sehjami un pawasari barojami.

Zik ne zik stipraka sehja arween ir labaka, ari pee wiſas labibas, kad tai waijaga gatawotees. Bet loti stipra issehja, lihds 2 mehri us puhraveetu, ir kahds no swarigaleem nolihgumeem, kad bagatu sahtu baribu grib dabol. Pehdigi wehl japeemin, ka masee sefchanshu meeshi preeksch jauktas sehjas neder, tapebz ka tee par agru gatawojahs jeb eenahkahs.

Bez-Sahtē.

Sintenis.

Gods ausahm!

Ari ausahm, scho teizamu labibu, pa leelakai daſai fainneezibas, Deewam ſchehl ka ar lahdū pabehrnu apeetahs; tahn waijaga laukā ar wiſflitako un leefako weetu meerā buht, un tak ſchi labiba, ja ar to labaki apeetos, labprah bagataku raschu isdotu, dauds wairak, ne ka leelakais pulks zitas labibas, kas lai gan ta wairak puhrinu un darbu padara, arween pee nedrozhas peeder. Kad ausahm tik puſi no wiſa ta dotu, ko fweſhi un rudiſi dabon, jeb ja tahn ari tik meeshu weetu erahditu, tad katu reis israhditos, ka labumi, kahdus ausas isdod, leelaki ar un droſchaki, ne ka tee no peeminentahm trihs zitahm labibahm. Bet wiſvahrigi ausas starp muhsu kulturas stahdeem eenem tahn du paschu weetu, ka zuhla starp muhsu mahjas lopeem. Ari ir zuhlahm pa leelakai dalaſ fainneezibas par dauds mas nopushejabs; tik ko pawasari ſneegs nogahjis, tad stalli attaifa un lauj zuhlaſ lai ſkreen, lai ta pate ſawu baribu mellejabs; un stalli ta iſ ſuknas tik flitakos nokritumus dabon, kas preeksch ziteem lopeem neder. Un tak ir abi, tapat ausas ka zuhla, diwas leeras, kas pee pareisaſ ſopſchanas fainneezibā wiſleelako ſwehtibu atneſs, un bes kurahm neweens ſemkopis newar istilt. Ja zuhlaſ dod bagatu ſpehzigu uſturu, tad ta ſawu baribu katu reis labi aismalka, un iſdod dauds ſpeka un tauku; ar ausahm tas tam lihdsigi buhtu, jo ari ſchihs iſdod dauds graudi un ſalmu, tik lihds ka mehs tahn dodam labu ſpehzigu, labi apſtrahdatu tihru ſemi, un tapebz mehs tahn us wiſlabaku eeslawejam, ka tahn das, kahdas tahn neſchaubigi ir: ka wiſdroſchakā un eeneſigakā labiba, kas mumſ muhsu klimatā ir.

Auglu-kahtibā mumſ gan waijaga meeschus eewehrot, jo tee dauds wairak pagehr ne ka peetizigahs ausas, bet tas nekahdā wihiſe nau pareiſi, loti dauds meeshu un tik mas ausu audſinat. Pehz labi eetaiſtas auglu-kahtibas waijaga meeschus feht pehz kartupeleem, firneem un wihiſeem, ausas pehz ahbolina, kweſcheem un rudſeem. Kahdas no muhsu ſlawenakeem ſemkopjeem teiz: ſemkopis, kas ausas tahnā ſemē ſehj, kas jau rudsus un meeschus iſdewa, aplauva ſawu ſemi, jo tas tai laupa pehdejo ſpehku; to nedrihſt neweens ſemkopis darit.

Kas nu us ſemes ſagatwoſchanu ſhmejahs, tad tai ari preeksch ausahm us wiſi wihiſi waijaga rudenī notilt; un ka ſemi viñigi tihru un irdenu pataiſtu, tad wiſlabaku, kad to Augustā pa wiſam nedſili uſar, tik 1 lihds 2 zelli dſili, un ka tad ſemi otru reis, Septemberi jeb Oktoberi 6 zelli dſili uſar. Tahnā tik labi ſagatwoſchanu ſemē war tad ausas pawasari pee

laika iſſeht un tahn 2 lihds 3 zelli dſili ſemē tik ar arklag-ezeſchahm ee-ezejamas jeb ar maſo arklu ee-aramas. Kas preeksch ausahm tik pawasari ar un ar ſehju wehlu teek gataws, newar us labu plahmu gaidit. Wiſwairak apſtrahpejahs arſhana pawasari us gluhdainas ſemes. Ausas par mehſloſchanu ar labu ſuperfoſfatu ir loti patezizgas. Semkopji, kas dauds peedſihojoſchi, teiz, ka nekahda zita labiba ſuperfoſſata maiſu tik augſti ne-aismakha, ka ausas. Mehſli preeksch ſehklas teek iſkaifiti, un ar ausahm 2 lihds 3 zelli dſili ee-ezeſti jeb ee-arti. Pat pebz kweſcheem jeb rudſeem ausas tahndu mehſloſchanu atlihdsinahs.

Agri ſehtas ausas iſdod wairak un ari ſmagakus graudus, kad ari zik ne zik maſak ſalmu; wehlaki iſſehtas, pa leelakai daſai tahn iſdod zik ne zik wairak ſalmu; bet maſak un weeglakus graudus. Wehlaſ ausas daudſkahrt ari apſit ruhſa.

Ausas waijaga ſtipri iſſeht; labā ſemē ne maſak ka $1\frac{1}{2}$ mehra, weeglā ſemē lihds 2 mehri, un plehſumā pat ari zik ne zik wairak. Ari wiſlabakahm ausahm arweenu kahda dala weeglū graudu; tapebz, ja ſehkla nau it labi iſtihrita, tad daschs grauds ne-uſdihgſt; to pee ſehklas waijaga labi eewehrot.

Wiſu leelakahs ausu-plahwas iſdod weenmalas ausas (Turku-ausas, Fahnenhafer); tahn gan wehlu gatawojahs un wiſu graudi nau tik ſmagi, ka ſmilgu ausu (Riſpenhafer) graudi, bet tahn dauds wairak atlihdsina un iſdod ari wairak ſalmu.

Kad mehs nu ſinam, ko ausas ſpehj atneſt, ja tahn to dod, ko wiſas pagehr; kad mehs dabonam ſinat, ka tahn wairak ka 30 puhru no weenah ſuhraveetas war iſdot, kad ar tahn labi apeetahs, tad warbuht tak daschs ſemkopis ausas wairak zeenihs un ar tahn wairas tik ſtaudigi ne-apeeſees, ka tas lihds ſchim pa leelakai daſai wehl noteek.

Bez-Sahtē.

Sintenis.

Sehklas un ſehja.

(Turpinajums.)

1856. gadā nažza Meieru muſižā ſehklas us puhras: 2,880,000 graudu; pee $1\frac{1}{6}$ puhras us puhraveetas: 84 graudi us pehdas. Julijā 1857. g. atradahs zaur zaurim us pehdas tik 29 ſteebri no 12 ſaknehm. Kad no 84 iſſehtem graudeem tik 12 — tas ir: us ſimtu tik 14,3 ($14\frac{3}{10}$) — ſaſneeguschi piſnu dſihwes gahjumu un laiduschi pehznahlamus. Iſdeida 12 puhru no puhraveetas rudsu, no kureem ſchahweti, ka apakſch „h“ rahdits, nažza us puhru 2,544,000 graudu, ſalokſnigaku, rupjaku, ne ka wiſu wezakee. Teem 29 ſteebreem us pehdas laikam gan bijuſčas 29 wahrpas; bet dascha wahrpa buhs ar bijuſe bes, waj ari ar maſ behrneem; jo iſkuhlums rahda zaur zaurim 26 graudi no wahrpas, kurpretim zik daschā ſtaitili 40—50 graudi. Zitols gaddis, us ſteem laukeem, rahdas no labibas wezakeem behrnu ſwehtibas ſtahwe (ſtureſchanahs) zita, bet weenumehr ſamehrā ar to, no ka zehluſees. Leela dala no ſchihs zelſchanahs ſinams nestahw pee ſemkopja; par to ſpreesch Deewas un wiſa fulaini.

Tad ſalihdsina Dr. Seidlitz mirſibas likumus pee graudeem ar teem, pee zilwekeem. Winsch ſaka: no 100 dihdsiſgeem graudeem, kas Augustā 1847. g. iſſehti, tik uſnahkuſchi 75. Warbuht pee labakas apſtrahdaschanas, labakas ſehklas, labakas ee-arschanas zitur maſak noschnaugti eepreeksch, tomehr weenumehr lihdsinajama laba dala no iſſehjas pee zilweku behrnu ſchirkas, kas waj dſimſchanā, waj tuhlit pehz dſimſchanas no mirſt, un tahndu Eiropā nahk us ſimtu gandrihs $4\frac{1}{2}$ ($4\frac{3}{4}$). Tehrpata un ap Tehrpatu $4\frac{1}{2}$ lihds $6\frac{2}{3}$.

Nu buhtu domajams, ka palikuſchi 75 ſtahdini, ſemes mahtes klehpī guſdinati, meerigi iſduſejuſchi, pawasari mundri uſmodiſees — bet ne wiſ tā! Aſkal weena dala paſuduſe, fauna ahpuscheene to pahrwarejuſe. No 75. tik 53. — t. i. gandrihs tik puſei no iſſehjuma — vija atlauts dſihwes gahjumu teesham eefahkt. Un ka tas eet ar zilweku behrneem. Kreewijā mirſt no 1000 dſimufcheem 450, pirms tee ſasneefs 5. gadu, 500 preeksch ſawa deſmitā, gada. Franzijā mira no 1000 dſimufcheem tik 417

preeksch sawa 5. dñshwes gada; 500 fasneedsa sawu 21. gadu. Tam lihdfigi Pruhfiga, lihdfigi Widsemē. Bet tā, kā nahwe ir no schahs puses ne wileem atkauj pilnigi pee-augt, wairotees — tā ar eet muhsu mihleem rudsu stahdineem; aukstī wehji, fausums, kustoni nonahwē wehl pust no wineem, un tur, kur issehts bijis 100 graudu, mehs rudenī tik skaitam kahdus 20 isaugusčus ar pehznahkameem.

Tā tad mehs redsam sawu sehju stahwoschu pastahwigā karā ar ahrigeom enaidneekem un tapehz waizajums ir tuwu: ko waram, ko buhs mums, kā semkopjeem dariht, lai dabotu no muhsu tihru-meem wišlabako raschu, wišlabakos graudus.

Pahr to, kas waijadīgs pee lauku lopšanas, apstrahda-schanas, mehslosčanas, lai wišlabako plauju panahlam, tagad nerunafim; tagad tik apluhlofim lauka eedishwotajus, pahr kureem semkopim spehfs. Daschreis mahzibas nemtas no stahdeem, iſ-skaidrot notikschanas pee kustoneem; pahrmainisim; nemsim mahzibas no lopu audsinašanas un pahrzelisim tahs us muhsu rudsu faimi. Wahji, no wahjem wezakeem radijusches, teli, kumeli, jehri ar wainahm, neteek nemti preeksch waiflas, bet kauti. Tapehz nemaldisimees, ja par wainu apshmejam, ka mehs sehjai nemam jaukumu no salokfnigeem un wahjem graudeem. Tahdus graudus us lauka isseht buhs negudriba; preeksch ustura wini derehs. Bet pehz, kā lai mehs pasihstam no issehjameem graudeem tos preeksch raschas derigus, ja dihgst wini wisi, jeb jel leelakā dala no wineem? a) Pehz winu wezakeem; b) pehz winu dñshwes gah-juma; c) pehz labibas kahdibas (Qualität).

(Turpmak wehl.)

Wahras.

Laba ahdasleetu wifse. 6 lotes dseltenā waska, 4 lotes sało seepju, 3 lotes dedsinata elefanta kaula, $\frac{1}{2}$ lotes witriol-eljes, 1 kwentiu iſkaufeta indigo, 2 karotes kinrusa. Waskis teek pa preekschu iſkaufets un tad tahs zitas leetas peelikas, pehdigi salas seepes peemaifitas un atdsinats. Ja-issmehrē un ar birsti ja-nobirstē.

Uhdeni atturošcha wifse preeksch ahdas leetahm. Smalki fagreests baltajs waskis un tik dauds terpentin-eljes peeletees, ka lai tas, kād iſkusis, ir labi schidrs. Ar kinrusi jamelno, ja-uiszmehrē un ja-isbirste, tad ar mihiſtaku birsti sposchums jadod.

Labi ratu ſmehri war sagatawot, kād $\frac{1}{2}$ mahrz. ſwetschu tauku, $\frac{1}{2}$ mahrzinu zuhku tauku, $\frac{1}{4}$ mahrz. kof-eljes kopā ſakausē un kād ſchis kaufejums ſaldams ſahk ſtingrak ſalik, tad weenu-mehr̄ maiſidamam japeeleek 12 lotes loti ſmalki iſſijata Plumbago. Ar ſcho ſmehri 24. stundas waijagot tik weenu reiſi ſmehreht, kād ar rati weenumehr̄ teek tra ukti.

Patenteereta ratu ſmehre. Schi ratu ſmehre brauzot paleekot dauds ilgaki pee aſehm ne kā zita, tapehz ka wina tikai pee 34 grahdeem Neaumura ſahk ſust; tahtak wina ir preekschiba, ka pee ſmehreschanas nekas ſemē nenotek, kād ſee zitas ſmehres, un pee tam wina eſot tomehr̄ lehtaka, ne kā dascha zita. Schahs ſmehres buhtigas ſtaſhwa daſas ir: balti preekschu tauki 100 mahrzinās, zuhku tauki 25 mahrz., waska $6\frac{1}{2}$ mahrz., Plumbago 30 mahrz. Schis wif ſatlā kopā ja-iſkaufē un labi ja-iſmaifa; pee tam waijaga wasku pa preeksch iſkaufet, tadehk ka tas lehnak kuhſt.

R. J. L.

Grunts ihpaſchuma eemantofchana jeb mahju pirk-chana Baltijas gubernās.

(Turpinajums St. 12. numurā.)

Us Baltijas gubernām atpakał greesdamē ſahksim ar Widsemes „dahlderā” iſſkaidroſchanu.

Tik reis kahds no Kursemneekem un ne wisi Widsemneeki ar ſcho wezu-laiku biſi buhs ſkaidribā, tadehk zeram, ka ari ſchi nodala ne-eewehrota nepaliks un ka zeen. laſitaji mums laipnigi peedos, ka ir mehs pee teem nepeederam, kas ar wezo „dahlderi” nedſihwo ſkaijā karā.

Muhsu weetu ſchinī nodala iſpilda wihrs, kas ſchē pilnigs teefnesis, proti muhsu zeen. lihdsſtrahdneeks J. Steinberg k., kura ſenakee rafiti pahr „dahlderi” neween „Balt. Wehſtneſcha”, bet ari Rihgas Wahju awiſchu laſitajeem par eewehrojamu iſſkaidroſchanu bijuſchi.

Pahr Widsemes ſemes ſwehrſchanu, jeb dahlderi un wina wehrtibū.

Wifa ſemneeku rokā eſofcha klausibas ſeme Widsemē, ir, kā jau ſinams, pehz wezaz Sweedrijas takſes eefwehrta arklōs no 80 dahdereem, kuri katrā 90 grashu wehrt.

Pehz ſchahs noswehrſchanas teek nu wiſas krona, kā ari walſts nodofchanas un gaitas, tāpat kā zeematu iſrenteschanas un pahr-dofchanas iſdaritas un tapehz ari tuwaki apraudſiſim ſcho wezu, iſ Sweedru laikeem zehluſchos, bes kahdas eewehrojamas pahr-groſſchanas lihds ſchim laikam*) pee diwi gadu ſinteneem pastahwoschu ſemes ſwehrſchanas metodi.

Wiſpahrigi teek no ſemes takſes wiſpirms pagehrets, ka ta ar ta laika ſaimneegibas prafijumeem ſaſkanā ſtahw un ka tanī tik lab katra ſeme, kā tihrumi, mesha ſeme, plawas, kā ari wina ſrahdas (klafes) riktiča ſawſtarpiča ſakarā (gegenseitiges Verhältniſ) atrodahs, kura aprehkins us tihru enahkumu no ſemes dibinajahs.

Apraudſiſim tapehz, zil tahu wehl dahlderu takſei ſchahdas ihpachibas palikuſchas.

Schi no muzuweetahm us puhrweetahm pahrrehkinata, 1804. g. Wiſaugstaki apſtiprinata un wehl tagad ſpehla eſofcha dahlderu takſe ſatur dahrſus, tihrumus, mesha ſemi un plawas un eedala ſchahs ſemes 4 klafes jeb grahdōs, kas atkal wairak ſemes ſortes, tak beszennas ſtarvibas, ſatur. Schi takſe noleek par weenu mehrneeka puhrweetu no 10,000 Sweedru kwadrata olektihm jeb Kreewu aſim:

	I.	II.	III.	IV.	klafē.
Dahrſu ſemes }	64 $\frac{3}{2}$	53 $\frac{6}{4}$	42 $\frac{3}{2}$	32 $\frac{1}{2}$	graſhu.
Tihruma ſemes }					
Mesha ſemes	21 $\frac{4}{8}$	17 $\frac{9}{6}$	14 $\frac{3}{2}$	10 $\frac{8}{9}$	"
Plawas	12 $\frac{6}{1}$	8 $\frac{4}{1}$	6 $\frac{3}{1}$	4 $\frac{2}{1}$	

Kā tihruma ſeme teek wiſa, par tihrumu jeb dahrſu bruhkē tureta ſeme, kas jau mehſlota, eefwehrt.

Par mesha ſemi turpreti wiſa ſeme, kā ſtihrumam geldiga, weenalga waj bes mehſleem arta, jeb wehl ne-apſtrahdata.

Pahrſtatim ari iſhumā, kahda ſeme preeksch kafraſ ſlaſes top nemta.

I. ſlaſes tihrumam waijaga par wirſſemi wiſmasak 1—2 pehdas melnas maifas ſemes, waj ar masas ſwirgſdu ſemes, jeb pelekas, (tas ir melnas, drusku ar baltahm ſmiltim jauktas) ſemes un par grunti mahlam jeb ſmalkahm ſteetahm baltahm, waj ſarlanahm ſmiltim buht. Schahdā ſemē reti augli miſahs un wina turot 8—10 gadus mehſlus.

II. ſlaſei peeder: tumſchi bruhna bahla, peleks, pelek-ſmiltaina, alminaina, jeb ſmiltaina wirſſeme ar 1—2 pehdas dſlu mahla, jeb ar ſteetu dſeltenu waj baltu ſmilts grunti. Schi turot mehſlus 5—6 gadus.

III. ſlaſe kriht: rupja grantaina ſeme, pleens, kas ir balt-mahlaina ſeme, mahlu ſeme, t. i. ſarkan-mahlaina, balt-ſmiltaina wirſſeme, gaifchi bruhna ar 5—7 zelli dſlu grunti no ſteetas balt-

*) Wehl vehejdos gaddos iſla ari wiſa muſchias ſeme, tik lab plawas, kā tihrumas pehz ſchahs takſes eefwehrt. Tik pee mesha ſemes noſila pahrgroſſiba. Kamehr pee ſlaſibas ſemes wiſa tihrumam deriga meſha ſeme ir eefwehrt. Kamehr pee muſchias ſemes tik ta data dahlderis ir eerehkinata, kura ſem arla atradahs.

tas, sarkanas waj dseltenas smilts. Schi seme turot 3—4 gadus mehslus.

IV. klasē wirsseme ir gaischi bruhna jeb peleka: glodu seme, leela swirgsdu seme, zaura seme, skahba seme, uhdens seme, 3—5 zelli dīla; grunte waleja rupja uhdaina smilts. Skahba seme atronahs eeleijās, ir melna, retaki bruhna jeb peleka, no usskatas smuka, no smekes skahba; 3. waj 4. deenā pehz usarschanas wina balti plekischi rodahs, kas us sahles kā pelejumi isskatahs. IV. klasē semē ne reti augli wilahs un wina turot mehslus tik 1—2 gadi.

Ne-apstrahdata mescha seme satur:

I. klasē maischums no kokeem: dauds osolu, oschu, kawu, mesha ahbelu; no sahlehm: bagatigi ahbolian, mesha kumelinus (Kamillen), masas wioletas un dseltenas pukites, wehrsha mehles u. t. pr.

II. klasē no kokeem maischums: behrsi, preedes, egles, leepas, un schihs klasē semē aug tumshī sala sahle, kā dewin-wihru-spehls. Millefolium, wanaga sahle (Habichtskraut) u. t. pr.

III. klasē uhdaina grunte un elkschni, tanī aug apses, leepas, wihtoli maischumā, kā ari dauds Zahnu sahles, rasu lapas, (Thaublätter) un t. pr.

IV. klasē atronam pee walejas smiltainas grunts: paiglus, lasdas, un no sahlehm: wirschus, papardes, wilka siki. — Atro-nahs schē pulka wirschu, waj wilka sikes, tad tahta seme ir pah-rak skista un neteek eeswehrta.

Pee plawahm teek raudsits us seena sahlu labumu un wiarum.

Plawai ja-isdod wiemasak:

I. klasē	3	birkawi	laba	spehjiga	seena	no	1	puhraveetas.
II.	2					1	"	
III.	"	1½	"	purwa	jeb ahra	seena	1	"
IV.	"	1	"	purwa	seena	"	1	"

Ka sahlu purwi, ganiba, apari, meshi un suhnu purwi schai takse usnemti nau, isskaidrojams ar to, ka ta tahdā laika zehlusehs, kur nekultiweereta (ne-apstrahdata) seme Widsemē wehl bei zennas bija un grunts ihpaschneekam tik no apstrahdatas semes eenemschana nahza. Tapehz ar ta zenna no 1/3 lihds 2/3 dahlderā) (32—64 grash) par 1 puhraveetu tihruma semes wareja pee to laiku masas tihrumu platibas sawā weetā buht. Sakarā ar to tika ar seens masak nobruhklets, ari atradahs preesch tam wehl deesgan labu sahlu purwi, kuru plauftschana netapa leegta. Tadeht tika ari seens gandrihs bes zennas atstahts, tas ir 7½ lihds 22½ puhraveetas plawas jeb kahdi 22½ birkawi labaka seena par 1 dahlderi semes wehrtibā aprehkinati. Meshi un ganibas nedewa tolaik winu ihpaschneekem nefahdas tihras nau-das eenahfschanas, newareja ar tapehz tik eewehtetas.

Turpreti wareja gan mesha semi, kas kā arama seme tihrumam un lihdomam geldiga, ar treschu datu no tihruma wehrtibas eeswehrt. Tāvat ari nebij wajadfigs, pee semes klasu jeb graudu sawstarpigas sakaras aprehkinuma darba-spehku eeweht, jo strahdneeli wehrgi buhdami, peedereja pee semes, kā inventars. Tā wareja schi semes takse gan ar 17ta un 18ta gadu sim-tena fainneebas prasschanahm un pagehreschanahm sakarā buht.

Tak gluschi zitadi parahdahs schi buhjschana tagadejōs laicōs.

Semkopibai aktihstotees un tihrumus isplehshot, drihs ween bij juhtams, ka tas bes plawu pawairofchanas newareja notikt. Nu bij neween gruhti, tuknescha purwus plawas pahrwehrst, bet sahla ar pehzak preesch tam derigas weetas masumā eet. Muischai bij nu, ja negribeja tihrumu isplehshot, aiskaweht,

sawōs meschōs gabali, waj nu us upehm jeb ahrā purwōs fain-neekem preesch plawu tihrischanas ja-erahda. Kahds laiks atkal tā pagahja, lihds kamehr ir plawas mahjas robeschās sahla masak seena isdot. Schē bij schahdas wainas. Ganibas mah-jas robeschā palika zaur tihrumu un plawu pawairofchanu, kā ari weetahm zaur jaunu fainneeku eetaifschana knapas, ka ir pa plawahm stiprasi bij jagana.

Tahlaik palika zaur tihrumu nograhweschanu tahs plawas tihrumu starpā pahral sausas un tika, tā ka tahs tihrumu apstrah-daschanai reeba, daudskahrt isartas. Tā tad juta tur, kur plawu pawairofchanan newareja tai mehrā isdarita tik, kā tih-ruma isplehshotahs to pagehreja, drihs seena truhkumu. Wajjadseja nu, lai spehlu tihrumus aplopt un pawairot, pee knapahm plawahm tihrumus sahli, tas ir ahbolian, timoteju u. t. pr. feht. Tā palika tas ar kahdi 9/15 dahlderu (64—53 grash) eeswehrts tihrumus par plawu isleetots, kuras wehrtiba tik ar 2/15 dahlderu (12 grash) eeswehrta teek.

Schē ir jau semkopiba sen tihruma istureschanai pret plawu-dahlderā taksi kā pret 4½ — sawu spreediumu taifisjuse, labas plawas, kas pirmā plaujā wišmasak 3 birkavi no 1 puhrw. laba barodama seena isdod, — labai tihruma semei lihdsigas turedama, kas ar pee semneeku semes aprehkinaschanas preesch pahrdoschanas, pirkshanas un isrenteschanas pehdejōs gaddōs daschahrt leetots un par derigu israhdijees. Kahdā wehrtibā nu semkopibā tee ne-eeswehrtee sahlu purwi stahw, ir is augschā mineta weegli isprotams. To paschu waram ar no ta bes wehrtibas atstahta mesha teikt. Gewehrojot tagadeju koku zennu, waram teikt, ka mesha nabagōs niddōs 1 puhraveeta laba mesha ne ko dauds masak ne-eneess, kā puhraveeta skista tihruma pee dahrga spehla. Ja pat suhnu purwi nau wairs schinī laikā bes wehrtibas atstahjami, dabujam no teem weetam turbas, ar suhnas preesch buhwes un streijahm. Masaki gabali, kad tee no-grahwejami, geld dauds reis ari mesha audsinaschanai.

Nedsejuschi, ka tik lab tihrumi kā ar plawas un "newehrteta" seme schai wezā semes taksi ar scha laika semkopibas prasschanahm wairs nesa-eetahs, avraudisim tagad ari mesha semi.

Kā jau peeminejahm, ap to laiku, kad schi semes takse zehlahs (1688 g.) bij fainneekem atlauts, meshus pehz patisschanas libst un strahdaht, jo tas tai laika, kur wehl leelako semes datu schē meshi apellahja, bij derigi. Wehlaki tika turpeti lihdomu lihschana, kā mesha semes strahdaschana zaur likumu (no 1848. g.?) aprobeschota un tik weenai fainneebas atlauts 1/24 datu no sawas mesha semes katu-gadu libst un to tad tik 3 gadus apstrahdat, t. i. 1/8 datu no tahs sem arkla tureht. Tā tad ja-eneahk no 1 apstrahdatas mesha semes puhraveetas ta wehrtiba preesch 8, tas ir ja IV. klasē par peemehru nemam: 8 reis 10 8/12 = 85 1/2 grash, jeb tik pat ko no 2/3 puhraveetahm tahs paschas klasē mehslota tihruma. Kursch gan no semkop-jeem nesinahs, zil dauds puhlinu un darba tahda mesha semes lihschana, dedsinaschana, kuteschana, zelmu lausischana pagehr un nebrihnosees, ka bes ta wehl 1 puhrw. strahdajamas mesha semes 2 2/3 puhrw. tahs paschas klasē mehslotam tihrumam lihdsinata teek. Tē wehl japeemin, ka mesha seme nau fainneekem par ganibū eerehkinata, jo ganiba, purwi, aparas paleek brihwi.

(Turpmāt wehl.)

Widsemes dselzeta leetā.

No Mihgas nahk tahda preeziga wehsts, kā andeles, pilsehtas un semes preeschneebas no jauna schinī leetā nopeetni par zo ruhpnejahs un puhlejahs, ka ari Widsemei drihs um dselzelu isgahdatu, kura lihds schim schinī sinā kā sehrdenite likahs aishmirsta buht uu ari tagad pehz schi lihds

⁷ Tas nofaulkums dahlderis, ne-apshēmē wairs, — kā laistast jau nedsejuschi — kahdu finomu naudas, bet tik semes wehrtibū. Senak Sweedru laikos tikas par 1 muzas weetu tihruma (5 muzas weetas = 7 puhraveetas), 1 dahlderis (Alberti) jeb pehz tahs reisbas zennas = 2 puhrī rudošu rehkinati. Tas nofaulkums ir nu ar wehl tagad paturets, kā gan wina apshēmeschana gluschi zitata.

dsekla wehl arween ilgojahs, kas to ar zitahm walsts dalahm sa-
weenotu, jaunu dsihwibu tahs kaulos leetu un tai jaunas zeribas
pasneegtu us andeles usplaukschanu un wispahrigas attihstibas
labaku weikschandos. Un neween Widsemei, bet ari va-
schai plaschais Kreewijai tas ir par skahdi, ka ta, us skunstigeem
zeleem noluhkojot, zitahm Walsts dalahm tik tahli palikuse atpa-
kal, jo Widseme ir Kreewijas wahrti, kas tahs andeli ar Ei-
ropas wakara pusi saweeno; turpretti Rihgas Dinaburgas
dselszelsh, kas gar Daugawu eet, paschais Widsemei ne ka ne-
lihds un sawa laikai ari wairak preeksch tehwijsas aissahwescha-
nas (kara), ne ka Widsemes labad ir taisits.

Iau agrak, zik mums atminams, schi leeta Latw. Iaifrankstöts
tika stipri ween pahrrunata, tomehr, kà lihds schim israhadijes,
bes ihpascheem, praktiskeem augleem. Un ari tagad awischu
raksti ween tik mas ko palihdsehs, scho leetu ari no lauzineeku
puses zik ne zik us preeskhu dsicht, tadehk jadomà us ziteem, jo
spehzigakeem lihdsekleem.

Terminu-kalenders.

20., 21. un 22. September i. f. g. pee Sehrpils wirspilsteefas pahrdos wairak = folischanâ Marianowas Sawisckie V. un VIII. mahjas.

19. Aprilī f. g. Laidsenes muishā tureenes pagasta teesa uhtrupē pahrdos daschadas faimneezibas leetas.

19. Aprilī f. g. taps pee Galtenes pagasta waldibas no magasīnas 100 mehru rudsu wairak-solischanā pahrdoti.

Sings.

Nabbes esera istekā, 18. Meržī s. g., pēc Kuldīgas pagasta peederīgs Krišča Jakobsons, no kroga uš mahju eedamš, no laipas noslīhdejīs un noslīhīzis.

Siddera muishas riia 11. Merži f. g. pulkst. 6. wakara no-deguse. Tani bijuschas nekultas ausas un sehklas ahbolinsch. kas lihds faded sis. Skahde istaifa 150 rubl. un uguns zaur to-zeblesses. ka krafis nau biiuse islaahvita.

Nihgas Latv. beedribas-namā israhdijs pirmā leeldeena to skatu-spēhli: „Preziosa” no P. A. Wolffa, latw. no A. Stehrsta; mūsika no C. M. von Weber. Latveeschi teateram pēc wina tagadeja stahwokla teesham newar weegli nahktees, tādu leelu lugu, kahda „Preziosa” ir, bes fawem gruhtumeem pahr skatuvi laist — un tomehr schihs lugas pirmais israhdijs publiku deesgan eepreezina un to mudina us Latveeschi teatera nahkamibu labas zeribas tureht. Kad daudzinatajs „Euterpes” orkesters jauku uwertiru ar sawu aprastu weiklibu bij išwedis galā, tad preefscharamais usrulejās. Parahdijahs Alfons (Poresch f.), peeklahjigi, skaiti gehrbees, ar it kreetnu weiklibu; drihs pehž tam usnahza „Preziosa” (Klein jkdse) un spēhja gan Alfonsam wiſadi patikt. Schi jaunkundse bij ar mihligu iſskatu, laipnigu walodu un weiklu iſturuschanos. Ari Don Kontreras, Tschiganu wirſneeks un weesineeks Fabio iſweda sawas lomas it labi. Pils-ustraugam Pedro bij swatiga loma, tomehr schihs lomas spēhletaja darboschanahs fahka jau 3. zehleenā aprobeſhotees, kur winam jau fahka wiſas skanas usgawileschanas peetruhlt. Tik ſchehl bij, ka daschi dseedajami preefschnefumi, ihpaschi tee no „Preziosas” netika wiſ dseedati, bet tik ween iſrunati, kur tad pawadidamas mūſikas skanas klausitajeem daſhus wahrdus un pantinus laupija. Ar kora-dseedaschanu gahja it labi. Beidsot tē ir wehl peeminams, ka Petronella nebij weza, ihgna ſeewa, ka to luga pagehreja, bet jauna, ſeedoſcha meita, ari Alahra israhdijs preefsch sawas pee-auguschas meitas par jaunu — un Tschiganu mahte Biarda newareja sawā lomā ihsti nemas atrastees. Wiſpehdijs jafaka, ka publikas lab-

patikschana us s̄ho pirmo israhdijsmu war Rihgas Latweeschu beedribas teatera-spehletajus ne zitadi, kā tik ween pamudinah̄t, us s̄ha lauka jo tahlaiki un droschaki zihnitees un peenemtees.

B. S.

Charkowā atrodahs weena no tahm leelakahm Kreewijas weterineeru institutehm (lopahrstu augstskolahm). Tagad ir lauschu apgaismibas ministerija (fawā Janwara rakstā no 1876) par scho lopahrstu augstskolu ihsu apskatu par 1874 gadu isdewuse. Tai 1874 gadā tē atraduschees 191 studenti, kuri no 8 profesoreem mahziti. No scheem 191 studenteem mahzijuschees 26 us krona, 11 us Raukasijsas semes kafes un 15 us daschadu semstibu malsu, un 17 tikuschi no kolegijas naudahm atswabinati; tad tē 125 studeerejuschi paschi us fawu malsu un 66 us zitu malfahm. Pee pahrbaudischanas 1874 gada galā pastahwejuschi: weens kā weterineera (lopahrsteschanas) sinatnibas magisters, 17 kā weterineeri (lopahrsti) un 12 kā weterineeru palihgi.

Poljā ir Tomaschewas pilſehts no uguns-ſlahdes brefmigi
peemelehts. Leelaīs Meister f. drahnu fabrikis ir pehž 4 ſtun-
dahm drupās pahrwehrtijees. Bes tam tē wehl ir nodeguſchās
12 auſtuwes (auſhamahs weetas) un 700 aſis malkas uſ ſlahda-
tuvi ſlahwoſcha malkas-platſcha. ſlahde top pa wiſam uſ
100,000 rubl. f. aprehkinata. Uguns eſot iſzehlees zaur mineta
drahnū fabrika ſtrahdneeku ne-uſmanibu.

Tschernigowas gubernijā tagad isplatahs lepu-baribas truh-kums aisweenu tahlaki; ne tikai seena, bet ari salmu tur tagad peetriuhfstot. Kad sirgi par deenu seenu dabujot, tad teem par naakti ja-isteeekot ar rudsu salmeem un preelsch semneeku sirgeem peetriuhfst wehl ir to paschu. Besums rudsu salmu jau pee kula-mahs maschines tagad ja-aismakkajot ar 15 rubl. f.

Odesas apgabalōs un Lublīnes gubernijā (Polijā) esot tagad tik leels lovu-baribas truhkums, ka dascheem labeem fāimneekēem winu lopi bijuschi janokauj, lai tos zaur to tikai no bādā waretu išslahbt.

No Jelgawas. Is eelschlectu Minesterijas Kursemes kommissarijai semneeku leetās atnahkuſe pawehle, ka Kursem. semneeku likumu grahmata no 1817. gada jaſastahda pehz tahn pahrgroſſ-ſchanahm un pahrtaiſſchanahm, kas tanī laikā, kamehr ta apſtiprinata, waj nu zaur Wisaugstaki apſtiprinateem likumeem, waj zaur ihpaſchahm teefu pawehlehm zehlufchahs. Schis darbs, kā lehti protams, ir loti gruhts, bet ari loti waijadſigs, jo neween ſaudihm, bet ari teefahm tagad nahzahs gruhti noſwehrt, kuri gabali minetā likumu grahmata ir ſpehla, un kuri ir dſehſti jeb pahrtaiſſti. — Ta tad mums, Kursemeeleem, nu drihſumā buhs diwi pilnigi likumu krahjumi: weens, kas uſ Kursem. zeen. Gubernatora k. v. Lilienfeld pawehli fastahdits un kurā polizejas un waldibas likumi uſuemti, — otrs, kā nu pat minets, kurā Kursemes semneeku juſtizlikumi buhs pehz lahtas ſalifti.

No Bauskas puses tāi 30. Merzi. Schodeen ar leetu mehs dabujahm dsirdcht pirmo pehrlonu. Pehz pehrlona mehds alasch filtaks laiks apmestees, bet schinī reisā tā nebija. Ir un ir auksts. Nesahk ne sahle salot, nedē seemas sehjas selt. Semkopis pahrstaigā ar firdsēsteem sawus kweeschu un ahbolina tihrumus, kurus plika, auksta seema pa wisam issaldejuse. Wehl laime, ka jeme tik agrā laikā jau tik weegli jastrahdajama. Wa-

rehs tamdeht ar lopu baribas sehschanu, ihpaschi ar lehzu, aht-
rafi pastigtes. Muhsu puse kweeschus un ahbolinu gan masak
sehj, tamdeht ta skahde nau til leela, bet zitdōs widōs, kur kwee-
schis semkopja wišleelakā naudas preze, un ahbolina lauki wian
weenigahs ganibas un brangakahs plawas, tahs ruhpes par
nahkamibu jo leelas. Ahbolinsch wiss pagalam un til reti kwee-
schu afnini tur palikuschi dīshwi, kur ahbolina semē bijuschi sehti.
Tamdeht gan derehs jo leelaku eewehribu likt us lopu baribas
stahdu audfinašchanu, wišwairak us beeschu. Kahdas beetes
tahs labakahs un ka tahn labas, dīsili isartas, tschauganas semes
waijadfigs. Balt. Semkopj jau mahzits, tagad til veemineschu,
kahdā wihsē beeschu stahdi jaſtahda. Stahdus wajaga lezeklōs
jeb dobēs labi prahwus, gandrihs lihds masā pirkstina resnumā
isaudfinaht, tad kā pee kartupelu dehstischanas labi dīsili isdīshtas wa-
gās veenahzigā attahkumā zitu stahdu no zita eelikt, ta kā smal-
tas salnites nahk labi vadrehgnā semē, wagās aifart un pa
wiſam apklahtos stahdus no semes apfega atfwabinaht. Tahdā
wihsē dehstiti stahdi nemas nau ja-aplaista un reti til kahds is-
nihls. Ta kā seemas sali muhsu kweeschus un ahbolinu ismai-
tajis, ta ar wehl jo behdigaku ſirdi japeemin, ka nahwes falna
dauds, loti dauds muhsu pufes behrnini jaunas dīshwibinas no-
maita, ir leeli zilwei top aifgrahbt. Daschā mahjā nomira
nedelas laika lihds tschetri zilwei. Ziteem wezakeem apmirst gan-
drihs wisi winu behrnini ar ſcharlaku un ſakla-kaiti (Nachen-
Bräune); ir karsons zitās weetās plosahs. Vija gruhta seema,
ir behdigis pawafars, kaut Deewis labu waſaru dotu.

Deeweris.

Krona Wirzawas meschā, pee Ledineem, 7. Aprili f. g. iszeh-
lees uguns, kā domā, zaur tīfchū veelaſchanu. Zaur ahtru
glahfschanu uguns drībī apdsehsts un tikai us kahdahm 3 pu-
traweebahm sahle un kruhmi apfwiſuschi; koki leeliskam nau ap-
ſkahdeti.

No Zeswaines apgabala, Widsemē, tai 5ta Aprili. Pebz-
pagahjuſchahs seemas mihligais pawafaris, ar jo laipniqū waigu,
jaw kahdas nedelas pee mumis veemahjo. Ta tad semkopji juh-
tahs atkal no jauna, jautraki un mudraki us sawahm nahko-
ſchahm darboschanahm, un ar pawafara atmahfschanu, it kā
jauna dīshwiba ari zilwei ſadſihwē ronahs. — Agras un ſi-
was seemas deht — lopini jaw Oktobera mehnescha eefahkumā
bij stalli jaleek; un ja nu pawafars buhtu uſkawejees ar sawu
atnahfschanu — kā p. veem. pehrnajā gadā, kur lihds 18tam Ap-
rilim wehl ar kamanahm brauzahm — tad ſchejeenes semkopjeem
usnahktu leelu leelais truhkums pee lopu-baribas. —

Behdigās Merza mehnescha deenās laiks bīja jau kreetni ſiltis
un jauks. Tai 30ta Merzi usfirdahm pirmo ſchi gada vehrkoni,
ar mehrenu leetu. Schai paſchā deenā ap Wez-Kalzenawu, us
Laudones pusi, ir ſtipris pehrkons ar leelu wehtru un leetu bi-
jis. Pebz tam ir atkal laiks ſiltis, un daschu deenu termometers
pusdeenā rahda lihds 20 grahdū ſiltuma. Seemas-ſehju ir
daschā ſtiprakās semē tahrpi rudeni maitajuschi — zitadi ta ir
it labi pahrſtahwejuse un wiſur no jauna, jo ſpirgti uſ-falo.

Stahmera Zehkabs.

No Lehdurgas, kā dīrdams, tad vat atkal ſho waſaru til-
ſhot noplehstas Bihrinu Kreewu baſnizas weetā, pee Lehdur-
gas jauna Kreewu baſniza no akmineem zelta; mahzitaja dīsh-
woklis tilſhot tas pats wezais no Bihrineem us Lehdurgu
pahrzelts.

Februara mehnesi bij sagli eelaususches Lehdurgas krodsineeka
Behrtin f. bodē un tur daschadas leetas, kā zukuru, ahdas, ka-
piju, ſeepes un vihypes galwinas iſſagufchi. Bodis durvis, kaut
gan dīſelschkeenis preefschā, bij uſlaustas. Kadeht sagli nebij
wiſu bodi lihds beidſamam iſtihrijuschi, nau iſtieni ſinams; laikam
buhs no kahda negaibita trokſchua iſtrazeti agraki projam dewu-
ſches, ne kā to bij domajuschi darit. Zit iſtien sagli no bodis
mantibas iſſagufchi, newar krodsineeks tadeht lahgā ſinat, ka nau
richtigu rehkinumu ſawā bodi wedis; tomehr lihds 150 rubl. wehr-

tibā rehkinajams, ko tee aifneſuſchi. Saglu pehdas nau wehl
finamas.

J. W.

Is Widſemes. Preefsch Widſemes priwat-meschu apſarga-
ſchanas un kopschanas tagad ir likumi apſiiprinati, kuri lihdsina-
jahs teem preefsch Igaunijas 1867. gadā doteem likumeem. —
Jaun-Ates robeschās, Burtneku eſera ſeemel-wakara pufē ir us
kahda pa-augſtuma tapuſchas iſtratas daschadas wezlaiku atleekas.
Tikai kahdas pehdas dīsili ir atrastas dīſelſes- un wara-leetas, dī-
ſilat — krama-eerothchi no wiſwezakeem laikeem. — Us Mangatu
ſalu, preti Daugawas iſteklai, buhwefchot dimi ekas preefsch
pulvera uſglabaschanas, katra pa 500 pudu. — Inzeema pa-
gasts, Lehdurgas draudſē, ir jau zeturto reiſi weenu un to pa-
ſchu pagasta wezako, Jahn Zehfneek f. ſew iſwhelejis. Scho-
gad ap Zurgeem grib Inzeema pagasts tad ari ſamam pagasta
wezakam ihpaschu goda-deenu iſrihlot. — Kraukleneeschu
pagastā, Zehswaines draudſē, ir dibinata dīſeedataju-beedriba,
kurā ari preefſchlaſſchanas top noturetas — un tagad atkal tē ir
zelta biblioteka, kura jau is 600 grahmatahm fastahm. — Ran-
kas pagastā, Jaun-Peebalgas draudſē, jau preefsch pahri gadeem
dibinata dīſeedataju-beedriba; ſchi beedriba tagad ſew eegahdajufe
ari biblioteku. — Lehdurgas draudſē tagad grib ihpaschu eklu
preefsch Latweefchu teatera zelt. — Kalzenawā buhwefh
jaunu ſkolas-namu. Mahja buhs no akmineem un 16 aſis gara
un 8 aſis plata. Ruhmes buhs preefsch 100 behrneem. — Chr-
gemes pagastā teek biblioteka dibinata. — Enſelina pagastā, Ro-
paischu draudſē, ir tai 11. Janwarī ſch. g. jauns ſkolas- un teefas-
nams tapis eefwehtits. — Dſehrbenes „Zeribaſ-beedriba“ ſcho-
gad, tai 26 Janwarī, ſwineja ſawus gada-fwehtkus ar dīſeedaſcha-
nu, runahm, kopsmaſtiti, teatera iſrahdiſchanu, un weefigu wakaru.
— Skult ēir zaur zeen, leelmahtes gahdaſchanu ihpascha ſahle
eetaiſita preefsch Latweefchu teatera un weefigeem wakareem, ko
ſchejeenes dīſeedataju-beedriba tē pa laikeem notur; beidsamais dīſee-
daſchanas- un weefibas-wakars tē bijis 8. Februarī ſch. g. —
Straupe atrodahs Latweefchu ſemkopeju-beedriba, kura zaur
ſawu zensigu kopa-tureschanos jau daschus labus augļus ſchinī
apgabalā warot uſrahdit. Tai 15 Februarī tē ir Latweefchu
teaters ſpehlets. — Kozeneschu walſis-namā ir tai 17. Februarī Wal-
meeras „dīſeſmu-rota“ jautru dīſeedaſchanas-wakaru iſrihkojuſe.
— Weetalwā, Kalzenewas draudſē, tai 22. Februarī Latwee-
ſchu teateri iſrahdiſts „Rewidents“ un weefigs wakars ſchē no-
turets; tē pat tai 7. Martā dīſeedaſchanas-wakars tika iſrih-
lots; Maija mehnesi ſwinehs ſchejeenes dīſeedataju-beedriba ſawā
ihpascha ſahle ſawus gada-fwehtkus. — Wez-Peebalga atrodahs
ihpascha leela ſahle preefsch Latw. teatera iſrahdiſumeem un weefi-
bas-wakareem; tai 22. Februarī ir tē dīſhwofchus bildes
iſrahdiſa un weefigu wakaru notureja. — Dīldōs ir dīſeedaſ-
taju-beedriba ſew ihpaschu ſahli preefsch ſawahm ſanahfscha-
nahm apgahdajufe; tai 22. Februarī ir tē jautris dīſeedaſchanas-
wakars tapis noturets. — Kehtſchu walſis-mahjā tai 22. Febr-
ruarī ſchejeenes dīſeedataju-beedribas it jautru dīſeedaſchanas-
wakaru ar runahm, ſpehlehm un dantscheem iſrihkoja. —
Turaidas Schweižu namā taps ſhogad, tai 26. Maijā, Rīhgas
aprinka otra ſkolotaju-ſapulze notureta. — Ta eet ſchim bri-
ſham Widſemē.

Is Pehterburgas. Geſchleetu ministerija, gribedama tahs
daschadas fehrgas un ſlimibas aifſargaht, kuras zaur daschu fab-
riku darboschanahm iſzelahs, ir tagad zaur gubernatoreem aprak-
ſtus pahr ſlimibū iſplatidameem fabrikeem Kreevijā ſawahlufe un
pebz teem raudſhā jaunus weſelibas-kopschanas likumus preefsch
waijadſigeem fabrikeem iſſtrahdaht.

Maſlawas leelā ſemkopibas-beedriba ir nu pat ſlivri pahr-
ſpreedufe meschu iſnihzinachanu Kreevijā. Deenvidus-Kreevijā
jau ſahkot behdigī ſeediſhwojumi aif meschu-truhkuma eegaditees.
Dauds weetās eſot zaur meschu iſnihzinachanu ſtipris uhdens
truhkums zehlees. Gribot negribot tē eſot ja-atgahdinajahs
atpakaſ us teem laikeem, kur weſeli pilſehti aif meschu truhkuma

tä isnihkuschi, fa tilk wehl mas yehdas no teem tagad zitreib uhdens bagatigas, nu isschumuschas Turkmenijas stepes atrodotees. Mineta semkopibas-beedriba wehlejahs, lai waldiba te neween preeskch kona, bet ari preeskch privat-mescheem raudsitu derigus meschu-likumus spehka zelt.

No Kodschentes us Kokandu willschot pat wehl schinî gadâ telegrafa-lihniyu.

No Bramberges. 27. Merzi fch. g. nodega Kirpju mescha farga dshwojama ehka. Kä rahdahs, tad ir uguns no stipra wehja zaur skursteni us salmu jumtu tapis isness. Te buhtu gan japeemin, ka daskinu-jumti nedrihlestetu truhlt ihpaschi tah-dahm ehkham, kuras ar uguni jadarbojahs. Daskinu-jumis aissweenu masaki malsä, ne kä ta skahde, kura zaur wijsas ehkas un mantas sadegschau zelabs.

If Jelgawas apgabala. Tai nakti no 10. us 11. Aprili plosidamees negaiss ir daschâs weetâs Jelgawas apg. skahdes padarjis. Leel-Wirzawas muischâ ir wehtra trihs schkuhnus pa wifam apgahsuse; kona Wirzawas Puhzishu faimneekam ir otra tahscha no laidara norauta; te pat Sauku faimneekam apgahsa diwtahschi klehti, Jaun-Sihgelu faimneekam rijas floni un Bez-Platones Landmana faimneekam lauka schkuhni. — r.

No Pehterburgas. Dsirdam, ka eelschlectu ministerijâ tagad topot kahds preeskchlikums zauri skatits, kas lai nolemot, kahda mahziba no pagasta amata-wihreem buhtu pagehrejama. — Justizministers grafs Pahlen braukshot Aprila mehnesha beigas us Warschawu par to gahdah, ka lai tur jaunahs teesas waretu drihsaki tapt eewestas. —

No Maskawas. Scheenes pilsehtas waldiba nospreeduse, sawâ sahle iskahrt Jurija Samarina bildi, par peeminu wina dauskahrtigeem nopolneem preeskch Maskawas un wijsas Kreewijas. — Maskawas wirspolizejmeisters ir aissledsis pahrdot tahdas olas, kuras zaur anlinu farkani krahfotas; jo tahdâ wihse krahfotas olas esot weselibai skahdigas.

No Rihgas us Dubulteem buhwejamais dselszelsch netifikhot, ka tagad dsirdams, schowasar gataws. Buhwes-darbi topot koti kaweti zaur to, ka Leelupes krafts esot deht tekofchas smilts gruhti nostiprinajams.

Rihga taps jauna kreewu wirsbasniza buhweta. Weeta preeskch schihs basnizas ir eerahdita esplanadas widû, netahlu no Alekandera eelas. Basnizas plahnu ir issrahdajis akademikis Pslug f. Basnizai buhs 5 torni un ruhmes winâ buhs preeskch kahdeem 3000 laudihm. Buhwei waijagot 5 gadu laikâ buht pabeigta.

Kursemes juhskolâs: Bentjpsi, Dundangâ, Lub-Eserê, Engure, Ushawâ un Pilsbergâ, pehz Kursemes juhskolu sinahm, isgah-juschâ 1875/76 mahzibas gadâ bîufshi 155 skolneeki, no kureem vee tahs ihpaschi preeskch tam eezeltas pahrlauschana komisijas nolikuschi eksmi:

a) kâ kapteini preeskch tahfas fugoschana	4
b) kâ kapteini preeskch juhralu fugoschana un kâ stuhrmani preeskch tahfas fugoschana	4
c) kâ stuhrmani preeskch juhralu fugoschana	29

Kopâ : 37

Kursemes juhrali 1875. gadâ tikuschi kopus buhweti:

1 fugis no 200 lasteem.	
1 " " 150 "	
4 " " 100 "	
2 " " 40 "	
2 " " 30 "	

Kopâ: 10 fugi no 520 lasteem.

(Kursem. gub. aw.)

If Kursemes top „Heroldam“ rafslits vahr „jaundibinaja-mahm“ Latweeshu semkopibas-skolahm. Rafslitas preejajahs vahr to, ka Bez-Sahtâ jau gadeem tahda semkopibas-skola pastahwot un warot jau daschu labumu usrahdiht, tomehr esot wehl

jawehlejahs, fa preeskch muhsu masakeem laukhaimneekeem taptu pirmahrt: Latweeshu semkopibas svehtdeenas skolas un otrahrt: semkopibas seemas-skolas dibinatas.

Jelgawas laukdraudses skolotaji ir us Erzoga muischas skolotaja, Vogelmann f., preeskchlikumu nospreeduschi, scho-gad, Maija mehnesi „behrnu-fwehtkus“ natureht. Bee scheem svehtkeem nemshot dalibu ne ween skolneeki un winu skolotaji, bet ari ziti skolas-draugi un behrnu-wezaki.

Nelaimigi notifikasi.

Sarkanas-muischias (Rothhof, bei Windau) Leibe faimneekis Juris Kannikat rateem apkrisdamnositees. Willgahles muischas (Kuldig. apr.) bruhsis un baroktu kuhts, kâ isleekahs, zaur sagseem nodedsinati. Skahde 3380 rubl. Nogisteschana. Engures kr. meschafarsgs Krist Behrsinch 23. Merzi f. g. kahdâ schkuhn atrasts pakahrits. Aprinka-dakteris un Talsu pils-teesa peenahlu-schi, ka Behrsinch ne-esot wis pats nonahwejees, bet nogistets un tadpakahrits.

Wehl reis vahr skunstigeem mehfleem.

(Sf. Nr. 14. Beigums.)

No skaitleem, ko pag. num. peewedahm, ir redsams, ka skunstigu mehflu wehrte ir daschada un kâ tadeht ari zennas par teem newar buht weenadas. Tapehz tad. ja kopmanis D. jeb X. fawus mehflus pahrdod lehtaki, ne kâ kopmanis Z. jeb Y., wehl nemañ nau istaista lecta, ka ar teem lehtakeem mehfleem kahdu pelnu panahot, — turpreti zaur teem war nepezeeschamu skahdi eepirktees, kâ to pee teem diwi kuga lahdineem redsejahn, kas kahdu 4000 maiju leeli un kopâ ne kapeikas wehrti nebija. Un kas, ja mehflus bes analises pehrk, kas tad war galwot, ka tahdus pat tulshus mehflus ne-noehr! Sché us wez' un wezu ustizibü atfaultees, nau ne kas zits, kâ behrnam ar zuhru gabalinu atwilt dukatu. Jo waj tad kopmanis tadeht, ka A. f. rudi 1870. gadâ fwehra 125 mahrzinas, 1876. gadâ wina rudsus wairs neswehrs, bet ustizibüs, fa tee til pat swerot? Ja schahdu ustizibü kahds pagehretu jeb to par aisturamahm brunahm isleetotu, tad karts smetos. Un tad daudsinata ustizibü supersoffata lecta nau masak jozigia, un tilk tahdi. Kas pee domashanas pa kuhtru, wehl kerahs pee tahs malschkeres, ko daschs bes nosarkhanas gaishâ deenas laikâ ismet. Jo kad es 5 gaddos 5000 maiju laba supersoffata esmu pahrdemis, tad es tapat weena gadâ waru 10,000 maiju skilta jeb wahja supersoffata pahrdot, ja neweena nau, kas man us nageem skatahs, — kas it noopeetri pagehr, lai peerahda, kas tad tahdös mehflös ihsten atrodahs. Ne wis pahreleku leela ustizibü, bet waijadisiba publiku daudskreis peefpeefch, no weenas weetas scho jeb to prezzi pirk, tadeht ka zitas tahdas weetas nau. Tahda weeta tad teek pasifstama un winas pirgeji (kundes) wairojabs, bet til libds tam laikam, kâ laudihm zitur warbuht drofchaka wihse un labaku prezzi pahrdot. Tad tahs pirmahs weetas feena-laiks ir beidsees, ja ta jaunaka laika prasis bas nepepilda, bet pagehr, lai laudis pehrk ar aisseetahm azihm, bes mehra, bes swara!

Wisu, ko mehs nu sinam, war fanemt schahdâs tehsis:

1. tehse. Tapat kâ pee andeles labibu swer, un spira wehrtibu pehz grahdeem aprekina, tapat skunstigu mehflu wehrte ja-isdbina zaur analisi, pirkshana bes analises ir nedroscha lotterijas-spehle, bet ne-lahtiga andele. Bisdrofchaka analise ir ta, kas isdota pehz prows, ko tuhlit us kuga no eewesteem mehfleem nonehma.
2. tehse. Supersoffatus pehrk wiswairal kuhfotshas sossora skahbes deht, kas ap 15 kap. (pehz jaunakahm sinahm druzzin masâk) mahrzinâ masâk, tad ari otrâ kahrtâ fahpella deht (vahr ko mehs wehlak jo plashaki runasim.)
3. tehse. Katram kopmanim, kas ar skunstigeem mehfleem andele, ja-us rahda fawu mehflu analise un pee tam ja-apgalwo, ka schahda analise teesham ar to mehflu faturu faskon, kuras pehrk.
4. tehse. Ja kahds kopmanis schahdu galwoschau ne-usnem, ta prezzi lai labak nepehrk, jo wismasakas tad japeenem, ka winsch pais nau drofch, waj usrahditâ analise ar wina prezzi fa-eetahs.

5. tehse. Bes tam janolihgt pee pirkshanas, ka par satru is truhkstoschus kuhkstoschus soffora-flahbes mahrzinu 15 kap. no zennas tiks atrehkinati.

6. tehse. Ja eemefls schaubitees, waj tahs dalas pehklamds mehfls atrodahs, ko analise usrahda, tad kopmana jeb kahda teefas-mihra klahbuhkhanā janonem no wiseem maifeem prome un fhi janodod Rihgas politchnikas kemijas stanzijai preefch ismekleschanas, par ko 3 rubl. jamakfa.

Jelgawā, Zehra l. sahlē, svehtdeenā 18. Aprilī f. g. istrikos kahdi diletanti is Rihgas, dseedafschanas-konzerti — preefch labdariga mehrka, sem ta mums jau pastiitama Rihgas Latv. beedribas dseedataju-wadona, A.

Ahgal l., wadischanas. Konzerte eesahkfees pulst. 5 pehz pusdeenas. Biletes jau eepreelfch dabujamas h. Allunan l. grahmatu bōdē. — Gaus zeen. Iaftajus us fcho konzerti ar labu apšau waram usmanigus darbi, jo ta tays iſrihkota no teem pafcheem diletanteem, kuri ori Rihgā jau diwi reises dseedajūfchi un tur publikas patikshanu it leelā mehrā atradufchi.

Atbildes.

Seklu apstelletajeem. Pehz webstules no Meja, ko nu pat fanehmabn, pastelatbs feblas jau ir jela.

Atbildofchais redaktors un iſdeweis: G. Mather's.

Sludinajumi.

Jelgawā, Zehra sahlē.

(Ge-eefchana no Skrihver- (Schreiber-eelas.)

Svehtdeenā, 18. Aprilī 1876.

Konzerte

no kahdeem diletanteem no Rihgas.

(Preefch labdariga mehrka.)

Programs.

I.

- 1) Deens svehti Latviju. (Kwartete) Baumanu Kahlis.
- 2) Sauli tezej tezedama. (Latv. t. ds.) D. Jimse.
- 3) a. Sonate f moll presissimo . . . L. v. Beethoven.
b. Konzert-Polska W. B. Wallace.
(Spehleta no A. Dres l.)
- 4) Beentuku kops (dseed. no M. S. l.) W. Heiser.
- 5) Ufchiganu dñshwe. R. Schumann.
(Kwartete ar klaveeru pawadifchanu.)

II.

- 6) a. Osoliti sensariti.
b. Krauklis fehch osola J. Jimse.
(Latv. tautas ds.)
- 7) Pee Salazes Preffel.
(Sopran-solo dseed. no kahdas jaunkundses.)
- 8) Bivat Bacchus. W. A. Mozart.
(Duete is operas „Entführung aus dem Serail“ dseed. no 2 l.)
- 9) Bakara svehtums. (Kwartete). . . . Fr. Abt.
- 10) Garu mabte. E. Fr. Gurschmann.
(Bass-solo dseed. no R. J. l.)
- 11) Kapfehta. (Kwartete). E. Kreuzer.

III.

- 12) Trimpula. (Kwartete). Baumanu Kahlis.
- 13) Fantasija. (Spehleta no A. Dres l.) Leybach.
- 14) Pastē. Fr. Schubert.
(Tenor-solo dseed. no M. S. l.)
- 15) Medineefu koris iſ operas Euryanthe E. M. v. Weber.
- 16) Schkifchanas. (Kwartete). J. Witt.
(Sakums pulst. 5. pehz pusdeenas.)

Zenna: I. plazis 1 rubl., II. pl. 75 kap., III. pl. 50 kap.
Biletas jaw eepreelfch h. Allunana grahm. bōdē dabujamas.

A. Mhrgals,
R. V. B. dseedataju wadons.

Kr. Mirzawas fawstarpiga kredites beedriba.

Krahschanas un aisdofchanas lahde.

Publikai par atveegtnafchanu nems direkzijsa nauju preti un ismalfahs: pirmdeenās un zetortdeenās no pulsten 10—12 Jelgawā, Katolu eela Nr. 2, tai namā, kura Baltijas Semkopja redakcija.

No jensures atvelets. Rihgā, 14. Aprilī 1876.

Schuwamimashchinu Lehgeris

n o
J. Friedricha

veedahwā kahdu schuwamu-mashini, kas ar roku gresshama un ar kahju minama un kas it ibpaschi preefch lauku kłodereem deriga, jo fchis mashines augšceja dali loti weegli is galda tñremama un tad tā rokas mashine leetojama, zaur ko newatjaga, kad darba weetu maina, arween ari schuwamas mashines galdu libds nemt.

Jau - Jelgawās aprinkī sem loti labeem nolihgumeem un lehti
kahdas mahjas
teek pahrdotas; pee tahn peeder 60 puhraweetas semes (36 puhraweetas plawas un 24 puhraweetas aramas semes). Klahtakas sras Waldemar Kroeger funga pakambaris un pehrnu bōdē, Rihgā, Kungu- un Kahrt-eelas stuhi pretim wehstuki pastei.

Augsti grahdigus

Estramaduras- un Anglijas

Superfossatus

un ari

ihstenu Leopoldshales kainitu

us lehgera tura un nem apstelafchanas pretim

C. Höpker's,

Jelgawā.

Paidagogissa gada-grahmata

ns 1876. gadu

ir pee manis dabonama.

G. Allunans.
Jelgawā, Katolu eela Nr. 8.

Kahdai Lehkschait ar labahm leezibas fibnehm, kas labi prot wahrit, zep un t. pr. un kuzai 2 kohkchus un 4 meitas buhiu ja-usrauga, labu dñbwes weetu usrahda „Balt. Semk.“ redakcija. Bes brihwas pahrtikas un feiwischas istabas teek Lehkschait lona no 40 libds 50 rubl. par gadu maksata un deenestā tai Jurgobs buhut ja-estahjabs.

Superfossatus,

no Backarda Ipswichē (Englandē)

Lux tē jaw 15 gadus par labeem atrasti un fawu labu ibpaschi deht jaw pirmā semkopju israhdischandā 1865. g. medali dabuja, pahrdod no lehgera

V. van Dyk,
Rihgā, leelā Smilshu-eela № 1.

Kapteina l. grahmatu pahrdotavā Geksch-Rihgas leejā Kaleju-eela № 4 dabujama

Kronvalda Kahrla

israhdata bilde par pirmajeem wišpahrigiem dseedafchinas-fwehkleem Rihgā:

Latweefchu dseedataju-koxu svehtku gabjeens is Rihgas
Latweefchu beedribas nama us Keisara dahrju 28. Ju-
nijs 1873. (2) Makfa 50 kap.

Pee gaidamas premijas-biletu wilfchanas no I. un II. aiselenejuma usnemahs

apdrofchinafchanu

pret

islofchanas fkahdi (Amortisation)

M. S. Stern & dehls.

Jelgawā.

4

Sludinajums.

Labus un lehtus arklus, planfchanas-mashines,
rokas- un gevelu-kutamas-mashines, gatawus
pakawus, schuwamas-mashines preefch mahjas
un preefch kłodereem, superfossatus augsta fatura
pehz Rihgas politchnikas wišjaunakam analisehm, pahrdod

Zieglers un beedris,

Rihgā, leelā Pils-eela № 19.

Drukats pee J. B. Steffenhagen un dehla.